

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiori 30 fil., rândul cu litere garmond.

Nou abonament

deschidem cu 1 Ianuarie v. 1915 la ziarul

„Telegraful Român”

cu prețurile indicate în fruntea foii, anume:

pe un an 16 coroane,
pe șase luni 8 coroane;
pe trei luni 4 coroane.

Rugăm pe stimații nostri abonați să binevoiască a-și reînnoi din vreme abonamentul, stăruind totodată și pentru lățirea ziarului nostru în cercurile amicilor și cunoșcuților lor.

Abonamentele se fac prin mandat postal, trimițându-se prețul înainte. Numele abonatului, împreună cu locuința și posta ultimă, să se scrie corect și legibil, pentru ca la postă să nu se facă greșală. Banii de abonament se trimit Administrației tipografiei arhieicezane în Sibiu (Nagy-szeben), strada Măcelarilor 45.

Administrația.

Liga.

(b.) «Românul abia începe un lucru, și se apucă de altul». Această vorbă am auzit-o, sunt ani mulți de atunci, dela un bătrân fruntaș de ai noștri, aşa cum sunt ei, cu mai puțină carte, dar cu experiență pe care nu îl poate da decât numai școala vieții.

Aceste cuvinte mi-au revenit în minte, când am cîtit despre metamorfoza prin care a trecut mai zilele trecute «Liga pentru unitatea culturală a Românilor».

Unitatea culturală a Românilor! Ce vast, ce frumos program. Ce ideal, un ideal realizabil, prin munca cea mai pașnică și frumoasă, ce poate exista, prin munca intelectului românesc de pretutindenea, condusă cu plan și în mod sistematic dela focul culturii noastre, care pentru România de pretutindenea reșede în — București.

O unitate psihică a fost acest ideal, de care călăuziți, — întemeietorii «Ligei», oameni cu vederi largi, одиное рăспândiau produsele superioare ale cărturărimii din regat prin cele mai inferioare regiuni ale înapoialui nostru popor de aici, în singur nobilul scop, ca să ne putem și noi ridica la un respect intelectual, pe care-l merităm după aptitudinile noastre.

Și începutul a fost bun, a adus roade, încet și treptat, cum orice lucru bun nici nu se poate face altfel. Și eram mulțumitori fraților noștri de dincolo, căci granițele nu cu gândul de cuceriri teritoriale ni le-au deschis cei ce au întemeiat Liga, ci pentru că s-a deschidă inima și să ne lumineze mintea, ca se putem impune respectul față de valoarea noastră culturală și celor ce aici voiau să îl nesocotească.

Liga veche ni-a trezit dorul de muncă, de muncă pur intelectuală, dând impuls forțelor noastre latente, redeschopite spre nove și fertile acțiuni, spre desăvârșirea muncei grele, dar cu atât mai emulative, în a ne apropia de ei, ca mentalitate, deși ai ajunge, rămânea pentru noi un veșnic ideal.

Fără un ideal însă omul este expus se recadă în indiferență. Această impresie ne produce și schimbul brusc ce s'a făcut, nu știm prin ce împrejurări, pentru noi neîntelese, la Liga din București. La noi, aici, Liga își avea tradiția ei, o tradiție, pe care nimănuia nu i-ar fi trecut prin minte vreodată se o interpretează în alt sens, decum ea a fost întemeiată, cu aceeași gând curat, cu care noi ne-am atașat cu sinceră simpatie programului ei dela început.

Abia un sfert de veac în munca ce-și propuse «Liga» se o ducă la bun sfârșit, de a uni într-o comunitate culturală pe Români de pretutindenea, ceeace avea se fie, corect îndeplinit, o unire în limbă, în felul de a gândi, de a învăța, de a se cultiva, și de a se perfecționa egal toate părțile constitutive ale blocului nostru național, ce încunjură frontierele României, nu numai spre nord, ci și spre est, zic, abia un sfert de veac în această muncă, am putea zice uriașă, nu înseamnă nimic. Nu înseamnă de loc, ca «Liga» să se considere de achitată de misiunea ei înaltă culturală abia începută pentru viața sufletească a unui neam, ca să se apuce de un alt program, de un program politic, ales în cele mai nefericite condiții, cari au existat vreodată pentru soarta româanismului peste tot.

Politicește este eschis, ca «Liga» să poată schimba soarta noastră, așa cum ne este dată ea nouă, Românilor așezăți în jurul regatului liber. Ne poate îngreuna însă situația în mod însemnat, tocmai prin faptul, că ne pune într-o lumină falsă, de care noi nu purtăm nici o vină, pentru că face un gest — se ni se ierte vorba — nesocotit, când în momentul schimbării celei mai radicale a programului ei alege și doi Români din Ungaria în comitetul ei, doi Români, încă neexpatriați dela noi și încă neimpămânenți în România, deci încă cetățeni ai statului nostru.

Dacă această alegere se facea fără schimbarea programului de acțiune al «Ligei», era pentru noi o cinste și un semn de apreciere a activității culturale a celor doi valoroși reprezentanți ardeleni din comitetul «Ligei». Așa însă, cu profund regret trebuie să declarăm, că de unitatea culturală a «Ligei» de altă dată, ne desparte foarte multă atitudinea ei politică de astăzi, care nu ne mai permite o comunicare psihică, îndată ce ea însăși, ca asociație pur intelectuală, singură a ținut se tragică o brazdă lată între constituțiile celor două țări vecine, de care, în interesul progresului nostru cultural, nu era nevoie în aceste grele timpuri. Rolul «Ligei» tre-

buiuferit de orice frecări politice, tocmai pentru că se și poată continua lucrarea începută fără întrerupere. Dar vorba Românilui ardelean, pe care am spus-o la început. Și în fine, că «ce fac frații nostri în România, e treabalor». Dar dela ai nostri, cătă vreme sunt încă ai nostri și vreau să fie considerați de ai nostri, suntem în drept să așteptăm, ca după puțină să ne șureze situația grea din cale afară, iar nu să ni-o agraveze și mai tare, prin inrolarea lor sub steaguri, cari nu sunt ale noastre.

Pastorale de Crăciun.

Preasfinția Sa, Episcopul Ioan I. Papp al Aradului, a adresat credincioșilor sei de sfintele sărbători ale Nașterii Domnului pastorală următoare:

Ioan,

din îndurarea lui Dumnezeu drept credinciosul Episcop al Aradului, Orăzii-mari, Ienopolei și al Hălmagiului, precum și al părților adiacente din Bănatul-Timișan.

Iubitorii cler și tuturor credincioșilor din eparchia Aradului, dar și pacea lui Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Cristos, împreună cu salutarea noastră arhiească!

„Mărgăriți, mărgăriți poporul meu, zice Domnul Dumnezeu nostru“. Isaya c. 40. v. 1.

Iubitorilor creștini și fi și susțeșteți!

Astăzi, când din darul și din nemărginită durare a lui Dumnezeu, ne-am învrednicit și ajunge și această nouă prăznuire a Nașterii Domoului și Măntuitorului noștru Iisus Cristos, prăznuire, care multi dintre ai noștri nu au mai ajuns-o, folosesc prilejul de a mă pogorji iarăși cu duhul meu totre voi, și aceasta nu numai pentru a prăznuire cu voi creștinestă acest praznic de pomenește și intrupării Fiului lui Dumnezeu, dar și pentru aceea, ca din celea văzute cu ochii și simțite cu inimă, să luăm învățătură de a ne întocmi viața și faptele noastre astfel: ca în toate zilele și între toate imprejurările vieții, să avem parte de înșteea și mărgărirea sufletească, fără de care viața este numai o robie, o zi fără de soare, o noapte furtunoasă fără lună și fără stele.

Dar folosesc acest prilej și pentru împlinirea dumnezeștei porunci de mai sus, deci și pentru a vă mărgări după putință, pentru că: deși mărgărirea și îmbărbătarea credincioșilor a fost: în toate timpurile o datorință de căpetenie a păstorilor turmei lui Cristos, dar în zilele noastre de acum, mărgărirea sufletului creștinesc a devenit o trebuință recunoscută de toate neamurile fără oșobire de limbă și credință, și fără osebire chiar și de stare socială ori alte condiții de viață, din care motiv, această poruncă dumnezeiască are acum, mai mult ca și oră și când, farmecul și puterea de a trezi auzul și de a mișca nu numai inima noastră a arhierilor și peste tot a păstorilor turmei lui Cristos, ci ea trebuie să deștepte și auzul și să miște și inima tuturor aseelor, cari după pozitia ce ocupă în biserică și stat, au influență directă ori indirectă asupra vietii religioase morale și patriotică a cetățenilor monahiei noastre.

Si dacă am și nesocoti cu totul lăcrămile și suspințele voastre a tuturor celor de acasă; deci, dacă ne-am cugata cără și la faptul adânc simțit, că în acestea zile de mare prăznic, fiii, părinții, soții, frații, verii, nepoții, cununatii, și alte rușenii și eusebii ale multora dintre voi, toti bărbății în floarea și puterea vietii, lipsesc nu numai

dela sf. biserică, ci și dela casele și familiile lor; dacă ne vom da seamă, că în cursul timpului, unii căi ei au și trecut din viață, iar grosul se află pe campul de răsboiu, luptând pe moarte și pe viață pentru patrie și Tron, deci: că aceștia nu numai n'au bucuria prăznuirii din zilele anilor cu pace, ci nici nu sunt cu ființă lor între noi, — este de înțeles, că trebuința de mărgăriere și îmbărbătare este pe atât de simțită și de arzătoare pentru toti, pe cat de firescă este neliniștea și îngrijirea ce ne-a cuprins și pe noi din cauza și pentru urmările răsboiului, ce degurge cu inversunare și acum la luna a șasea, cerându-și jertfe sale de bani și de sânge.

Iubitorilor creștini și fi și susțeșteți!

Dacă judecăm lucrurile asa după cum le vedem cu ochii și le simțim cu inimă, sunt cu adevărat grele vremile zilelor noastre, sunt mari și adânc simțite jertfele, ca ni se cer și astfel nu este fără temeu nici neliniștea și îngrijirea, ce ne-a cuprins pentru soartea ce ne așteaptă.

Dacă însă vom lua în ajutor și judecata minții sănătoase, vom veni nășinte de toate la adevărul accentuat și în manifestul cunoscut al Maiestății Sale, preagrătișoului nostru monarh, că răsboiu de acum, nu este pornit cu vre o dorință de a se estinde hotările îmoărăției, ci numai și numai în urma imprejurărilor impuse, spre a-și apăra cinstea personală, a Tronului și a intereselor popoarelor Sale, un lucru acesta, pe care îl face și fiecare dintre voi, când vede, că vecinul răvășește la avereala și moștenirea sa.

Privind astfel lucrul, precum nici că s'ar putea altcum, ori cat de mari sunt jertfele, ce aducem ca singurăci și ca neam, ele n'au să conturbe nici să micoreze însemnatatea și bucuria acestor zile de prăznuire a încrucișării Fiului lui Dumnezeu, pe care Tatăl cerește La trimis din iubire cătră creațura sa, și care tot din asemenea iubire a venit pe pământ, ca să ridice chipul omului căzut în năcat, să-l aducă din moarte la viață și prin puterea și lumina dumnezei Sale, să-l îndrepte pe calea, care dace la binele și fericirea, pentru care a fost zidit.

Si stăriile cu răsboiul și cu scumpetea traiului n'au să turbure, nici să micoreze însemnatatea și bucuria sfintei prăznuiri nici de aceea, pentru că ori cat de multe sunt neajunsurile cu cari ne luptăm, oricără de simțite sunt jertfele ce le aducem și astfel ori căt de mari sunt îngrijările noastre, dar tot mai mare a fost și este darul luminii cunoștinții de Dumnezeu, dar adus de Măntuitorul nostru Iisus Cristos prin venirea Sa pe pământ; deci noi trebuie să ne mărgăiem cu credință și nădejde, că acest dar ne va lumina și nouă mintea și ne va determina voința, cum a lumina și determinat și mintea și voința moșilor și a strămosilor noștri, ca acestea și alte asemenea nenorociri, ca și certări părințști, să le primim cu răbdare, ca fiecare din noi să putem zea cu dreptul Iov: „Certarea ta Doamne a mantuit duhul meu“.

Dacă dară vrem să cercăm și să aflăm posibila mărgăriere creștinească, să nu pierdem din vedere, că ori cat de simțite sunt jertfele și de mari îngrijările noastre, apoi mare este și cinstea, ce au secerat fiul neamului nostru tată prin ascultarea și urmare necondiționată a glasului de chemare la arme, că și prin vitejia dovedită pe campul de răsboi.

Că faptice s'au făcut vredaci de virtuțile străbune, și că de mare es'e acesa cinstea, o dovedește însuși Excelența Sa dl ministru prez dent contele Stefan Tisza, în scrisoarea adresată Excelenței Sale Domnului mitropolit Ioan Metianu, în care tractând despre identificarea și solidaritatea noastră a românilor din patrie, cu interesele vitale ale monahiei și ale statului ungur, scrie într-altele:

„Sângel compatriotilor noștri dimpreună cu sângel nostru înroșește câmpile

de luptă. În operațiunile strălucite ale armatei noastre se relevaază și vitejia fraților nostri români, iar aici acasă român și maghiar își supoartă ca și frații greutățile timpurilor răsboinice".

"Orice controversă se delătură, orice neîntelegeră incetează, suntem una în sentimentele iubirii și ale jertfei".

"Acum în timpul crizei și al primejdiei, românoi se arată de frați credinciosi, națiunea maghiară o vede și o respălește aceasta, și faptul acesta public își va avea roadele sale bogate, prin validarea intereselor culturale și materiale ale româniei pe toate terenele".

Aceste constatări, izvorăte din sentimentul de dreptate și adevăr a bărbatului, care după poziția ce ocupă în stat, are toate informațiunile despre cele ce se petrec pe câmpul de răsboi întocmai, ca și despre cele de acasă, — nouă nu numai că ne sunt prețioase, ci ne servesc și spre mare măngăiere, și de aceea le și apremem după adevărata lor valoare, ca și pe floarea cea mai rară și mai alesă a vremurilor noastre. De adevărata regină a florilor, pe care Ex. Sa, Dl ministrul prezident a legat-o însuși cu mâinile sale și din iudecătul propriu la noua cubună, ce neamul nostru și-a împletit-o pe câmpul răsboiului de acum, din rozele cele mai alesă ale virtuților sale strămoșești, din trandafirii sentimentului său pururea curat, și pururea gata la toată jertfa, ce îse cere pentru iubita sa patrie și pentru înaltul Tron.

Ne sunt prețioase și de mare măngăiere acestea constatări, pentru că precum furtuna curată văzduhul și precum „În foc se lămuște surul, iar oamenii cei primiți în cuporul năcesului", tot astfel s'a lămurit și credința noastră și a neamului nostru către înaltul Tron și aliperea noastră către patria, în care ne-am născut, am trăit de veacuri și vrem să trăim și de acum înainte atât în bine, cât și în râu cu concețenia noastră, iar aceasta lămurire, — care va forma o pagină aleasă în carteia vieții noastre, va împrăștia negura, cu care unii și alții nu odătă su încercat, să intunece această virtute strămoșească a neamului nostru.

Dar ne sunt prețioase constatăriile de mai sus și de aceea, pentru că le socotim și de preventirea împlinirea apropiate a doarțelor noastre juste, că și în timpul păcii mult dorite să fim socotiti de frați, întemeai cum suntem socotiti acum în timpurile grele, prin cari trezem cu totii.

Ne sunt deci cu adevărul nu numai prețioase, ci și de mare măngăiere acestea constatări și făgăduințe, pentru că în ele vedem adevărata apropiere a vremii de mult așteptate, când se vor aplica și făță de noi cuvintele cetei din Apostolul zilei de astăzi, și când astfel ni se va zice și nouă și neamului nostru: „De acum nu sunteți numai cetăteni, ci sunteți și ai adevărati ai statului ungur, iar dacă sunteți fi, aveți nu numai dreptul de existență, ci și de desvoltare și de validitate în limba voastră maternă, cu ajutorul statului și sub ocrotirea legilor lui".

Dar fără privire la timpul plinirii acestei vremi, noi trebuie să ne dăm seamă de faptul, deoarece că neamul nostru a mai trecut peste asemenea zile pline de îngrijiri și amărișcuni, iar de alta, că păharul acestei amărișcuni îl beau cu noi în asemenea măsură nu numai popoarele monarhiei noastre, ci și toate popoarele de pe întregul rotogol al părții de lume, numite Europa.

Cunoscând voi acestea precum și aceea, că după nor vine sezonul, ce altă învățătură să vă dă mai putință trebuințelor vieții de acum, decât să vă zic cu apostolul: „Gândiți-vă acum la cele de sus și nu la cele de jos. Îmbrăcați-vă ca și aleșii lui Dumnezeu cei sfânti și înviți, cu smerecie, cu blandete și cu îndelungă răbdare", și astfel nu uitati adevărul cunților de măngăiere și îmbărbătare ale Măntuitorului nostru Isus Cristos, că „cel ce răbdă până în sfârșit, acela se va mărtui", deci ori că de grele ni se par zilele vieții, nu sălbăti cu duhul, ci vă întăriți în nădejdea schimbării lucrurilor spre bine, deci să nădăduim: că armele ostilor noștri vor ieși biruitcare și pacea, care se va săslăgu, ne va indulci deplin și zilele vieții noastre.

Pentru că să puteti avea parte de acest talisman al măngăierii, vă zic nouă cu toată căldura inimii și cu toată puterea cuvântului meu aghieresc: „Puteți-vă credința voastră în D-zeu și în ajutorul dumului său", pentru că: „Mare este Domnul Dzeul nostru, și împărat preste tot pământul", și nu va lăsa Domnul pe poporul său și moștenirea sa nu o va părăsi". Puteți-vă credința în Dumnezeu cu tot deodatul și pentru aceea, pentru că El a fost tăria și măngăierea, scutul și apărătorul nostru și tot El unul este nădejdea măntuirei și a veseliei noastre de acum și din viitor. Această credință a voastră însă să o arătați nu numai în cuvinte bine răsunătoare, ci în

deosebi prin implicarea datorințelor, pentru că numai plinirea datorințelor, creștinestii și cetătenestii, dă și poate da creștinului deplina linigă și măngăiere sufletească.

Vă zic nouă îndeosebi: Ascultați eu credință și împliniți cu dragoste și pe viitor porunca Domnului și Măntuitorului nostru Isus Cristos, care zice: „Dați fiecăruiu cel ce sunteți datori, celui cu dejdea dejde, celui cu frica frică, și celui cu cinstea cinste"; „Dați dară cele ce sunt ale împăratului, împăratului, și cele ce sunt ale Dumnezeu, lui Dumnezeu".

Cugetați-vă și la adevărul, că astăzi de zilele, când împăratii păgâni goneau biserică lui Cristos și pe creștini peste tot, abia au mai fost vremuri, când porunca biserică împărată „de-a ne rugă lui Dumnezeu și a asculta dumnezeiasca slujbă în toată Dumineca și sărbătoarea", să fie fost mai bine înțeleasă și plină de toti, și când astfel trebuința rugăciunii să fie străbătut mai puternic și să fie prins rădăcini mai aduse în inima lumii creștine, decât se înțelege și se simte în zilele noastre.

Cat de mare măngăiere dă sufletului creștinesc plinirea acestei porunci, ni-au dovedit fiii voștri, cari săvângând la punctele, de unde să plece pe câmpul de răsboi, au grăbit să cerceteze s. biserică, ca să se roze, să-si mărturisească păcatele și să se cumeince.

Cat de mare trebuință este plinirea acestei porunci, ni-dovedesc și serisorile venite dela unii dintre acei fi ai voștri, cari în urma ranelor primite din gălăză vrășmasului comun, se află prin diferite spitale, din orașe și din sate, și cari în setea lor după sf. slujbă dumnezeiască, ne cer, și le și trimitem cărticele de rugăciuni, ciasăloave, octoioane, cruci, icoanele martirilor și altele de acestea.

Dar ce putere are rugăciunea asupra vieții creștinești, o sătii și voi cei de acasă, cari acum numai în rugăciunea către Dumnezeu vă află măngăierea sufletului îngrijit de voi și de fiii voștri.

Cunoscând acum puterea măngăietoare a rugăciunei, și că ea a fost în trecut, este și va fi și în viitor, izvorul neseçat pentru dezvoltarea și curățirea vieții creștinești, vă zic nouă cu cuvântul Domnului: „Faceți rugăciuni, cereri, și făgăduințe pentru toti oamenii. Pentru împărat și pentru cei ce sunt în direcțori, ca să petrecedi viață lină și cu odihă. În toată creștinătatea și curătenia, că acesta este lucru bun și primăna naințea lui Dumnezeu Măntuitorul nostru, că voiește ca toti oamenii să se mantuiesc și să vină la cunoștința adevărului".

Nu uiteți nici de crutarea, după puțină, a căstigului vostru, deci nu cheltuiți avutul cu ușăriță pe lucruri, fără de care puteți fi, pentru că nu știm ce poate aduce ziua de mâine.

Si acum către Tine Doamne, ziditorul și ocărmaitorul lumii văzute și nevăzute, ridic ochii îninmei male și Te rog eu umilișă și osărdie dintru adâncul sufletului: Asculta, Doamne, rugăciunea noastră a robinilor Tăi, și precum nainte cu 1914 ani ai trimis în lume pe unul născut fiul Tău, Domnul nostru Isus Cristos, ca să împăceceriul cu pământul, arată-T și acum iubirea milostivirei Tale soare noi, și cu înțelepciunea și puțerea Ta necuprinză de mintea omenească, trimite și acum pacea Ta pe pământ și bunăvoiea între oameni. Sterge lacrimile și alină suspinile tuturor, cari cred și se închină Du-nnezeierei celei în trei fețe.

Inchei cuvântul meu cu dorință, ca săfintele zile de prăznuire să le ajungați la mai mulți ani, cu deplină linigă și veselie sufletească, iar ceala de acum să le petrecedi în rugăciuni și fapte de milostenie, spre întărirea credinței și sporirea nădejdei voastre intru Domnul, dela care vine toată darea cea bună și tot darul desăvârșit. Amin.

Arad, la sfintele sărbători a' e Nașterii Domnului din anul 1914.

Al vostru tuturor de binevoitor:

Ioan I. Papp m. p.
Episcopul Aradului.

Un general german asupra situației. În «Norddeutsche Allg. Zeitung», publicistul militar, generalul von Blume, publică o reprimire asupra situației răsboiului, în care între altele spune: «Pe la mijlocul luniei Octombrie Rușii cu o armată de mai mult de un milion și jumătate au reînceput ofensiva, care avea de scop să ne dea lovitura de moarte. Prin o contraofensivă din partea generalului Hindenburg și a armatei austro-ungare Rușii au fost respinși până către râul Vistula. A respinge pe Ruși până dincolo de râul Vistula, până acum nu a succes. Greu de tot să desvoală și luptele

¹ Iov. 11. 11. ² Sirah 2. 5. ³ Coloseni 3 v. 2 si 12. ⁴ Mateiu 24 v. 13. ⁵ Psalm 53 v. 14 și 54 v. 3. ⁶ Rom. 13 v. 7. ⁷ Mateiu 22 v. 21. ⁸ Timotei I. c. 2. v. 1.

din Galia și dintre Carpații înzepizi. În asemenea condiții nu se poate încă judeca mărimea succesului realizat. Sigur este un lucru, că marea ofensivă rusească, de care dușmanii nostri legaseră atât de mari nădejdi, a eşuat. Prin urmare totuși noi avem motiv să ne bucurăm de rezultatele noastre în est. Îar dacă le vom privi împreună cu imprejurările date dela vest, putem spune fără sinămagire, că situația generală militară este pentru noi absolut multumitoare și mult promițătoare. De încheiere fideliilor nostri aliați le trimitem o strângere de mâna cordială. Să fie asigurați, că suntem ferm hotărâți a sta frâște alătura cu ei, fie la bine, sau la rău. Nimic n'are să ne despără...

Răsboiul.

Trupele rusești au ocupat teritoriul aproape întreg al Bucovinei, ceea ce a avut de urmare, că toți funcționarii publici, cu guvernatorul Meran în frunte, cari erau concentrati în Vatra-Dornii, s'au retras pe pământul patriei noastre, întâi la Bistrița, apoi la Cluj, unde a fost mutat și spitalul militar din Vatra-Dornii. Excelența Sa, Mitropolitul de Repta, care asemenea se afla cu întregul seu consistoriu în Vatra-Dornii, a trecut prin Bistrița și Cluj în drumul spre Viena, unde se va stabili definitiv, împreună cu consistoriul seu. Rușii din Bucovina stau acum pe loc, nu înainteză spre noi. De altfel sunt luate toate măsurile, ca la noi se nu poate străbate prin trecătorile dela graniță.

In comitatele Săros, Zemplén Ung și Maramură tot mai sunt trupe rusești, dar numai pela marginile comitatelor și în mare parte respinse spre Galia. În zile din urmă numai ciocniri mai mărunte s'au întâmplat între ele și trupele noastre.

La granițele sărbești nu s'au dat lupte noue, decât numai mici ciocniri între patrule. Un atac de noapte al dușmanului a fost respins. Asupra Belgradului s'au început bombardarea de nou, iar asupra orașelor sărbești Pojerovaț și Gradiște au fost aruncate bombe din aeroplane austro-ungare.

In Galia trupele noastre au trebuit să fie retrase puțin într'un loc, din motive strategice, într'alt loc au silit ele pe Ruși să se retragă, iar în Polonia rusescă Germanii înainteză spre Varșovia. Nu mai sunt departe de fortăreața aceasta însemnată, pe care vreau să pună mâna cu orice preț.

In Francia și Belgia lupta se continuă cu mare înverșunare și cu mari jertfe cerute dela ambele părți beligerante. După lupte grele, purtate ziua și noaptea în curs de o săptămână, Germanii au intrat în Steinbach, localitate din Elsația, iar Francezii s'au retras până la Thionville. Si de luni de zile tot cam așa merge: înainteză ori se retrag, când Francezii, când Germanii. La luptă decisivă însă nu ajung lucrurile.

Pentru scopuri filantropice.

La începutul fiecărui an nou preoții compatrioților nostri săi s'au indinat în așa poporenilor lor. Între altele, și contribuirile, cari s'au facut în cursul anului espirat, pentru biserică, școală și alte instituții de caritate. In ziarul din loc „S. D. Tageblatt" vedem publicate dărurile și contribuirile din anul trecut 1914 ale compatrioților nostri săi din orașul Sibiu, cari sunt la număr vre o 14 000 de sfinți. Spre orientare, dar mai ales spre imitare, după puțină, și din partea noastră, sfântă de bine a arăta și noi, că pe ce sconuri și ce sume frumoase au fost adunate în cursul unui an dela Săsii din Sibiu. Anume: La fondul pentru amintirea iubitorilor reposați 410 cor. Pentru spitalul evangelic 7355 cor. Pentru fondul surorilor de caritate 2161 cor. 80 fil. Pentru colonia de copii din Ocna 1415 cor. Pentru colonia de copii din Avrig 40 cor. Pentru asilul orfanal 12.501 cor. 32 fil. Pentru grădiniile de copii 5000 cor. Pentru asilul de ucenici 6740 cor. Pentru internat 6320 cor. Pentru fondul bisericii 2216 cor. 11 fil. Pentru fondul de zi-

dire a bisericii 1025 cor. Pentru fondul săracilor 3500 cor. 54 fil. Pentru biserică și școală de peste Tibin 8520 cor. Pentru monumentul lui Sam. Brukenthal 2 cor. Pentru muzeul Brukenthal 1726 cor. Pentru fondul de stipendii Brukenthal 550 cor. Pentru școala săsești 63.272 cor. 12 fil. Pentru nouă școală de fete 4202 cor. 88 cor. Pentru daruri de Crăciun, la școală Luther 944 cor. La școală de peste Tibin 320 cor. 20 fil. La olătă s'a adunat suma de 13.1557 cor. 97 fil. În cursul anului 1914. În anul premergător s'au fost adunat 125.008 cor. 20 fil. La suma aceasta a contribuit cesașască de păstrare cu 87.700 cor. Bodenkreditanstalt cu 25.300 cor. iar restul s'a adunat dela particulari. Afară de suma aceasta, compatrioții săi au plătit în cursul anului espirat dare bisericească 16.363 cor. 28 fil. și dare școlară 62.413 cor. 27 filieri. Înătă cum stiu Sasii să jertfească pentru biserică și școala lor!

Apel

către oamenii de bine.

Fericit este cel ce în anul acesta încearcă poate petrece sf. sărbători în mijlocul familiei sale. Cu atât mai dureros este însă, când vezi un oțas greu ranit — de profesie meseriaș-pantofar — că petrece sărbătorile în mijlocul familiei înconjurate de 3 copilaș, ca concediat pe un înțreg, lipsindu-i toate mijloacele materiale pentru susținerea familiei.

In starea aceasta se află azi Ion Lăpătu, pantofar în Cristian I. Sibiu. Până era sănătos, prin muncă cinstită a atât aproape pe toți oamenii din comună și își putea susține familia. Putinul ce și-l-a fost agonișit însă, — fiind meseriaș tiner, — în timpul absenței sale de 5 luni a trecut, și azi când e concediat pe un an, duce zile grele, căci nu își poate lucra meseria.

Pentru a-i alina încătiva durerile și năcasul, apelez cu toată dragostea la On. public, în special la „Bancile românești", Reuniuni de meseriași și de binefacere s. a., ca să binevoiască și ajuta cu sume fie că de mici, căci toate adunându-se, poate tot vor da o sumă, cu care să se poate sustine cu familia sa.

Ofertele marinimoase rog a se trimită la adresa „Reuniunea de Credit, în Keresztesy sziget, Szeben m." Toate contribuirile se vor da publicității în „Telegraful Român" și „Foaria Poporului".

Cristian, la 4 Ianuarie 1915.

Const. Moldovan
preot român.

Din Turda.

Impărțirea de daruri la bolnavi.

Nasterea Măntuitorului în anul acesta nu a fost ca altă dată. În loc de stea luminoasă pe cer, — apar aeroplanele cu reflectoare electrice; în loc de glas de clopot — se aud săzii glasuri de tunuri, cari aduc moarte pe unde trec. Soldații noștri de pe câmpul de luptă nu au auzit în anul acesta colindători. Colindători care să cantă dușmanul, cu glas de bombă și șrapnele.

Ear noi, eci de acasă, suntem cu gădui tot la voi, iubiți și, cari sunteți la hotare, unde ne apărăți moșia și glia strămoșască.

Noi însă asemenea nu am avut Crăciun. Crăciunul nostru locăță a fost pust

mai dat soldaților și căte un colac împărtit de grâu curat, apoi căte 2 bucati de cărănată sau frigură de galte. 4-5 bucati de prăjitură, 1 carte de rugaciuni și un săculeț în care s-au pus 12-15 țigarete, 1 pachet de tutun, foile, chibrite, cărți postale, 1 creuză, 1 batistă și căte 4-5 mere și 4-5 nuci.

Împărțirea acestor daruri s-a făcut cu o anumită solemnitate. Marti s-au împărțit darurile în spitalele III-IV din Turda nouă. Aici a vorbit protopopul Iosif Costin și le-a tinut soldaților un mic serviciu divin, iar după ceremonie s-a dat la fiscare soldat o cească de ceaiu cu rum.

Mercuri la 4 ore s-au împărțit darurile la spitalul comitatens. Aici a celebrat serviciul divin și a rostit o predică ocazională protopopul Nicolae Rațiu. La 6 ore s-au împărțit darurile la gimnaziu. Aici a celebrat serviciul divin protopopul Iovian Mureșanu. De altfel amintesc, că programul la toate spitalele a fost egal. Responsurile le-a dat corul bisericesc în patru voci. Serbarea s-a inceput la toate spitalele cu colindă: „O, ce veste”. Apoi a urmat serviciul divin. — După serviciu s-a cântat colindă: „La nunta din Caana”. Apoi a multumit preotul maghiar. După vorbirea preotului maghiar s-a cântat o altă colindă: „Plecarea mag'lor” și în urmă „Mars” ostăsec. La ceremonie a luat parte toată intelectua română și maghiara în frunte cu comitele suprem Dr. Beteg Miklos X.

Alcoolul.

O vorbă a lui Darwin zice:

„Observații făcute de mine, de tatăl meu și de mosul meu, în timp de peste un secol, m'au încredințat că nici un lucru nu produce atâtă suferință, boală și mizerie în lume, cătă produce consumarea băuturilor alcoolice”.

Toate băuturile spirituoase cuprind alcool, unele mai mult, altele mai puțin. Berea conține cantitatea ce mai mică de alcool, și adesea 3-4½ procenți; în schimb însă avem să luăm în vedere, că se bea mai multă deodată. Vinurile și lichiorurile au 7-50 și chiar 60% alcool.

Ear alcoolul este otrăvă.

Un tîrn de 25 de ani s-a sinucis aruncându-se într-un lac. Următoarele scrisse în notițele sale, erau: „Afurisită să fie băutura!”

Alcoolul este un viciean îngăduitor. Tîse pare că alină osteneala corpului; dar după ce a dispărut ameteala, simțești oboseliște în grad și mai mare.

Pentru moment îți împrumută curaj, însă nu putere. Mulți dacăli au făcut experiență, că în zi de luni, sau în zile după o serbare școlară, elevii, în urma alcoolului gustat în ziua premergătoare, sunt mai puțin atenți și mai puțin harnici la carte, decât altă dată. Se poate oare să fie alt cum la oamenii mari?

Betja distringe puterea. Aceasta s-a constatat în timp mai nou în numeroase țări.

Popoare pline de forță și viață au slăbit, au degenerat și au fost aproape exterminate prin alcoolul înghijit la început cu oarecare măsură, pe urmă tot mai fără de frâu.

Mulți obisnuiesc să zică și să se măngâie, că lor nu le strică băutura de loc, căci sunt bători „cumpătași”.

Cine însă are putința de a statori margininea între cumpătare și necumpătare? Ceea ce e suportabil pentru unul, este pentru altul cu mult prea mult; iar un fapt e mai pe sus pe orice discuție: Omul treaz este pururea și toate situațiile superior omului bător. Dovadă sunt și mii de pilde.

Abstinenții combat prin urmare alcoolul nu numai din motive de igienă, ci cu deosebire ca să scoată la iveală rolul otrăvitelor al materiei, care stoarce întreaga putere a unui popor.

Decăderea economică, încreșterea vieții de familie, ruinarea sănătății, urmări generati, înslăbătirea sentimentelor, — este efectele alcoolului!

Prințul Iaține astăzi tot mai amintătoare, mai ales din cauză că și femeile și copiii au început să bea: vin, bere și lichioruri, — la tărani li se dă și răchiu.

Obiceiul băuturii este un rău, de care poporul nostru trebuie să se desfacă. Obiceiul de a bea face pe agricultor, pe meșter, pe negustor să înțelea cu moșterii săi la cărciuma cea mai aproape sau în odaia sa, ca să bea „cinstea” și „aldamașul” tăr-gului. Încheiat...

De „titus bibendi” nimeni nu găsește aşa de ușor ca românul, de orice condiție socială ar fi.

Poate că este exagerată afirmarea aceasta. Ori cum însă, ne indică rana de pe corpul poporului dela sat și dela oraș.

Lecuirea ranei, — și aceasta nu trebuie să întârzie — formează un act de impor-

tanță vitală, un act al patriotismului celui mai luminat.

O tară de oameni trei nu s-a cu putință să fie stearsă de ne harta lumii, căci trăiesc „pătratorii ei”. Păhărele pline însă nu sunt alt ceva, decât simptomele decadentei.

NOUTĂȚI.

Crăciunul în Sibiu. Sfintele sărbători ale Nașterii Domnului au fost sărbătorite și în anul acesta cu pompă cuvenită în Sibiu. În ziua primă serviciul divin a fost oficiat în catedrală prin însuși Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Metianu, asistat de Preacuvioșia Sa, Protosiniscalul Dr. Eusebiu R. Roșca, director seminarial, apoi de domnii: Mateiu Voileanu, Lazar Triteanu, asesori consistoriali, Dr. Ioan Stroia, protopresbiter, Dr. Vasile Stan, profesor seminarial și de diaconii Dr. Oct. Costea și Demet. Câmpeanu. A cântat corul mixt, condus de domnul profesor T. Popovici. La finea sfintei liturgii Excelența Sa a rostit ocasionala cuvântare, ascultată cu multă atenție de numărulos public asistent. După terminare, credincioșii au erupt în sgo-motoase «Să trăiască». La masa Excelenței Sale au fost întruniți și de astădată oaspeți mulți, atât în ziua primă, cât și în a doua de Crăciun. *

Vizitarea spitalelor militare ardeleni. Arhiducele Francisc Salvator a sosit în săptămâna trecută la Cluj și va vizita spitalele militare din orașele mari ale Ardealului.

Lista civilă. Camerele României au stabilit lista civilă a regelui Ferdinand cu două milioane de lei pe an. Pentru principalele moștenitori s-au votat 500 000 lei, iar pentru regina văduvă Elisabeta s-a votat o o recătușă de o jumătate milion lei până la sfârșitul vietii sale.

Eroismul unui regiment. Colonelul Wallner, din regimentul de infanterie Nr. 33, a trimis de acasă nouă adresa primăriei arădane o scrisoare, în care glorifică faptele regimentului dela Arad, compus în mare parte din români. „La frontieră, — scrie colonelul, — regimentul nostru a făcut acela, care cu o naivă imputoasă de noapte a respins dușmanul în număr preponderant și l-a forțat să părăsească teritoriul țării noastre”.

Stire ziaristică. Organul financiar economic Revista Economică, ce apare în Sibiu, a trecut cu numărul 1 din 2 Ianuarie 1915 în proprietatea și editura dlui Ioan I. Lăpușnatu, rămânând redactor responsabil și mai departe tot dl Constantin Pop.

Târg în Sebeș. Târgul de vite în Sebeșul-săscesc se va ține în 26, 27 și 28 Ianuarie, iar targul de mărfuri în 29 Ianuarie 1915.

Împărțirea darurilor de Crăciun la școală de aplicatie. Marti în 23 Decembrie v. la orele 2 după prânz s-au împărțit între copiii, cari cercetează școala de aplicatie a seminarului Andreian, darurile de crăciun. Acestui act de caritate i-a premerg o serie de băuturi școlare, bine reușită, la care au luat parte mai mulți domini și doamne din societatea aleasă a orașului nostru. Munca stăruitoare și cu tragere de inimă, pe care dl Candid Popa, neobositul invățător dela aceasta școală, o depune an de an pe altarul sfant al luminării tinerelor văstăre, și-a arătat și de astădată roadele ei imbelisurate. Eșauriat programul, Preacuvioșia Sa și directorul seminarial Dr. Eusebiu R. Roșca se adresăză copiilor cu căteva cuvinte calde, și-i îndeamnă la sărăcina în învățarea lucrurilor bune și folositoare ce li se propun în școală, îi îndeamnă la purtare bună, la ascultare de părinți, precum și la recunoștință față de cei-ce din prietenii lor au contribuit la colecta întreprinsă de dl invățător în favorul copiilor săraci. Între copiii mai săraci cu aceasta ocazie s-au distribuit 28 metri barchet, 16 cămeși, mai multe părechi de mănuși, iar toți elevii, fără privire la starea lor materială, au căpătat colaci, mere și nuci dăruite de doamnele Elisaveta Popa și Ioana Rebegea, precum și bomboane date în dar de dl comerciant V. Onitiu. Veseli de prestațiunile lor și de darurile primite, copiii după o rugăciune de școală s-au împărtășit pe vatrile părinților lor.

De „titus bibendi” nimeni nu găsește aşa de ușor ca românul, de orice condiție socială ar fi.

Poate că este exagerată afirmarea aceasta. Ori cum însă, ne indică rana de pe corpul poporului dela sat și dela oraș.

Lecuirea ranei, — și aceasta nu trebuie să întârzie — formează un act de impor-

Congresul eucaristic. Unele cercuri bisericesti sunt de ferma credință, că răsboiul are să se sfârsească curând, de carecă au și început să facă pregătiri în vaderea întruirii congresului eucaristic din anul curent 1915. Congresul se va ține în Genova Italie. Comitetul organizator s'a constituit și își ține sedințele în orașul italian Pegli.

Inmormântarea preotului Platoș. Duminecă în 21 Decembrie v. 1914 a fost înmormântat preotul comunei bis. Rusiori, Nicolae Platoș, în cimitirul din Săcel. Actul înmormântării l-a săvârșit P. O. D. protopresbiter al Sibiului, Dr. Ioan Stroia împreună cu sâsa preotă. Siciul cu corpul neinsufletit al părinte Nicolae Platoș a fost ridicat din casele învățătorului-ginei, Patachi, și dus în biserică săpătoasă din Săcel. Aici domnul protopresbiter Dr. Stroia a rostit un cuvânt funerar pătrunzător, în care a sesec la iveau meritelor părinte. Nic. Platoș pe terenul bisericesc; îndeosebi a accentuat zelul depus la zidirea a lor 2 biserică, în Căjiș și Rusiori, și la renovarea bisericii din Brețeliu, în timp de 12 ani. Părinte protopop a dat cetirea actului consistă: dn 18 Sept. 1912 prin care Ven. Consistorul a exprimat părinte Nicolae Platoș „deplina sa mulțime pentru zelul desvoltat întră răspândirea Cuvântului D-zeesc și întărirea poporului nostru credincios”. Cuvântul rostit cu multă căldură și sentiment a stors multe lacrimi, și tot așa și luarea de rămas bun dela văd, preoteasă și 3 fete căsătorite. Termărădu-se prohodul și sărurarea sf. ercăi, siciul a fost ridicat din biserică de membrii comitetului parochial din Rusiori și dus la mormânt. La mormânt se șezăt în pământ sora vecină od-huă. — În veci pomenirea lui!

Liberări din captivitate. Două sute de moșmedani, sfătări în captivitate germană, au primit învoiearea de a putea călători în Turcia. Moșmedanii prizonieri s-au rugat săruritor să fie puși în libertate, pentru că să poată lua parte la răsboiul sfant al islamului.

Desertări. Stiri din Constantinopol spun, că trupele indice, încredințate cu apărarea canalului dela Suez, deserteză mereu. În zilele acestea întreg personalul de serviciu dela patru mitraliere cu materialul lor a trecut la armata turcească.

Pierderi. Ziarul francez Matin anunță, că pierderile rusești fac un milion și jumătate de oameni. Se scrie însă din München, că rușii au pierdut până acum în soldați cel puțin două milioane și un părțar.

Schimb de prizonieri. Toate puterile beligerante au acceptat propunerea papii privitoare la schimbul prizonierilor invalizi. Centrul, unde are să se facă schimbul, va fi orașul elvețian Basel.

Prisoneri fugiți. O grupă de prizonieri austro ungari a fugit din captivitatea sărbătoare și a intrat pe teritoriu bulgăru. Prizonierii sunt internați, până la sfârșitul răsboiului, din partea autorităților bulgare.

O regină pentru pace. Din Amsterdam se anunță că regina Wilhelmina a trimis scrisori către soții suveranilor englez, belgian și german, rugându-le să intervină pe lângă bărbatii lor în interesul mult doritei păci.

Asențari nouă. În Februarie 1915 se vor asenta, în Franța recrutii, cari ar fi obligați să se prezinte abea în anul 1916. Noul contingent francez își va începe serviciul în Martie.

Obicei salutar. În restaurantele și cafelele orașului nostru s'a introdus obiceiul — la inițiativa comitetului reuniri de femei germane — de a se face plătirea pe bilete de 2 fileri, pusa la dispozitie din partea reunirii în scopuri filantropice. Acțiunea aceasta a dat în anul 1914 un bun rezultat. S'a adunat adeocă suma considerabilă de 1688 coroane și 54 fileri (după 84.427 bilete). Începându-se răsboiul, institutiunea biletelor de doi bani s'a pus eu totul în serviciul societății Crucea Roșie, care a primit până la sfârșitul anului 730 coroane 49 bani. S'a mai jutat copii din părinți săraci, fără deosebire de confesiune și naționalitate. — Comitetul reunirii femeilor mulțumește patronilor și chelnerilor, cari au binevoit a primi sarcina de a incassa contrubuirile și-i roagă să dea mană de ajutor și pe mai departe.

Descoperire. În vechiul oraș Osimo, de lângă Ancona s'a inceput a se face săpături încă din anul trecut. Cercetările au dat rezultate peste așteptare. În săptămâna trecută s'a descoperit un mormânt de femei, care va face din Osimo una din localitățile celebre ale Italiei. În mormânt s'a găsit numeroase podoabe de aur, care sunt poate cele mai frumoase rămasile ale industriei aurăritului din epoca galică.

Teatru.

(x) Pieșele reprezentate în serile săptămânii trecute, Jurământul credinței da Blumenthal, și Frații dela St. Bernhard da Ohorn erau înainte cu câteva ani atracțiuni de prima calitate. Astăzi abea mai pot fi instruite unele scene, pe lângă o muncă obosită, desvoltată de actori inteligenți. E alt public, e alt gust.

Operetele însă, cu toată secreta lor de idei, se mențin la înălțime. O sală plină, ca obicei la opere, a ascultat pe Frații Straubinger de asemăna și pe Liliacul da alătă seară, aplaudând din răsputeri. E alt public și aici, dar gustul a rămas același ca înainte cu două și trei decenii. Marti, în 12 Ianuarie, se dă o comedie nouă: Bărbații Leontinei, în 3 acte, de F. M. La Violette.

Din Turda.

Pentru răniți din Turda s-au mai primit următoare daruri:

Din comuna Soporul de câmpie (Mezősopor) s'a colectat prin dna Lucretia Chiffa, soție de preot și Maria Mocan și Ana Bara, 20 cămeși, 16 părechi pantaloni de pânză, 15 lepedee, 27 stergare, 6 fete de perini, 14 p. obiele, dela următoarele: Rafila Dorotă, Ana Bara I. Vasile, Maria Ciocăneanu, Anica Bara I. Alexandru, Iuliana Ricean, Regina German, Maria Daniș I. Danila, Paraschiva Daniș I. Petru, Maria Petras, Palagă Costantea, Fira Soporan, Senia Ciocăneanu, Anica Costantea I. Onisie, Maria Cristea, Fira Trifan, Nastasia Ricean, Maria Trifan, Văd. Anica Bara, Maria Bara I. Mitru, Raveca Daniș, Ana Todea, Anica German I. Macarie, Sofia Soporan, Maria Crișan, Raveca Mărginean I. Ioan, Raveca Mărginean I. Macarie, Maria Trifan, Anica Bara I. George, Lina Fretean, Raveca Bara I. Vasile, Anica Rus I. George, Anica Cristea, Maria German, Raveca Ciocăneanu, Raveca Cristea, Victoria Costantea, Domnița Botezan, Maria Ricean I. Vasile, Fira Zehan, Susana Zehan, Maria Petras, Botezan Mihail, Raveca Fretean, Anica Bara I. Ionica, Anica Prodan, Răza Ricean, Anica Deac, Paraschiva Mocean, Maria Todea, Măriuța Tritean, Nastasia Trifan, Maria Cristea I. Iosif, Susana Costantea, Anica Cristea I. Lazar, Nastasia Ros I. Ioan, Iustina Cutfalvi, Raveca Bara I. Ilie, Lucreția Chiffa.

Din comuna Vaidasig (Vaidaszeg) s'a colectat prin doamna Veronica Hopărtean, soție de preot, 12 cămeși, 13 pantaloni de pânză, 5 stergare, 2 lepedee, 1 fată de perină dela următoarele: Hopărtean Veronica, preoteasă, Hopărtean Amalia I. Pavel, Hopărtean Anastasia I. Alexa Hopărtean Ioana I. Jacob, Stoica Elena I. Ioan, I. Ion, Stoica Maria I. Ioan I. Stef, Hopărtean Maria I. Petru, Ilea Agapia I. Ioan, Gabudean Elisaveta I. Aug., Boariu Ana I. Const. Stoica Sofia I. Samson, Stoica Maria I. Toma, Ognean Iuliana I. Simion, Hopărtean Maria I. Ioan I. George.

Din comuna Muerau (Magyarosság): doamna Anastasia Micu, soție de preot și Iuliana Aruncutean au colectat albituri, apoi bani și pânză, din care au făcut 18

Nr. 784/1914

(595) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului al II-lea de paroh în parohia de clasa II Rod, devenită vacanță prin moartea parohului Ioan Genie, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele sunt cele statorite în coala B.

Alesul va avea să solvească la fondul tractual suma de 50 coroane statorită de sinodul ppesc.

Cererile de concurs se vor înainta la subscrîsul oficiu, în terminul susindicate, având concurenții a se prezenta, conform restricțiunilor reglementare, în o Dumineacă ori Sărbătoare la biserică spre a cânta și predica, respectivele celebre.

Mercurea, 6 Octombrie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului Mercurea în conțelegeră cu comitetul parochial.

Avr. S. Pecurariu
protopresbiter.

Nr. 544/1914.

(620) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III Stăuini, prin aceasta se publică nou concurs, din oficiu, cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele făsionate în coala B pentru congruă.

Cererile de concurs să se înainteze subsemnatului în terminul deschis, iar reflectanții, — cu observarea prescrișorilor reglementare, — să se prezinte în comună pentru a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu-Algyógy, 13/26 Decembrie 1914.

Ioan Popoviciu
protohop.

Nr. 103/1914 of. par.

(621) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc al școalăi confesionale gr. or. române din Costeni (Kosztafalva), tractul Cetatea de peatră, se publică concurs cu termen 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român” pe largă venitele:

Salar conform art. de lege XVI, — 1913, și anume: 300 cor dela comuna bisericească, din repartiție pe popor.

300 cor. ajutor anual permanent dela Preavenerațul Consistor arhidiecezan.

Restul dela stat, conform rescriptului ministerial Nr. 47356/1914. VI. c.

Cuartir în natură și 20, cor relut de grădiță.

Reflectanții la acest post să-și înainteze rugarea concursuală dimprejură cu docu-

mentele trebuințioase în terminul dechis oficiului protopresbiteral gr. or. român al Cetății de peatră în Lăpușul-unguresc (Magyar'ápos), având a se prezenta și în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Kosztafalva-Costeni, la 12 Decembrie 1914.

Gavriil Nodis
paroh, pres. comit.

Nr. 1025/1914 protopresb.

Lăpușul-unguresc, la 16 Decembrie 1914.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al tractului „Cetatea-de-peatră”.

Vidi: **Andrei Ludu**
protopop.

Nr. 509/1914. (618) 3-3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului învățătoresc dela școală noastră confesională din Blașfalău de jos (Alsóbalázsfalva), în protopresbiteral Bistriței, se scrie din nou concurs cu termin de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele: a) Salar 600 cor. dela comuna bisericească, iar restul până la suma prescrisă de lege din ajutorul de stat încreștuit în principiu, dar care se va asemna pe temeiul documentelor celui ales; b) Cortel în natură în edificiul școalei; c) Relut de lemn 48 cor., din care se va încălzi și sala de învățământ; d) pentru conferențe 12 cor., și pentru scripturistic 10 cor.

Invățătorul ales va fi îndatorat să instruieze și în căntările bisericești, să conducă cor cu elevii și cu adulții, să cânte cu ei în biserică în Dumineci și sărbători și să conducă școala de repetiție.

Reflectanții gr.-or. de oricare sex cereale de concurs cu documentele de lipsă le vor înainta oficiului protopresbiteral în Beszterce—Bistrița, și sunt poftiți a se prezenta înainte de alegere în parohie spre a face cunoștință poporului.

Bistrița, 14/27 Decembrie 1914.

Oficiul protopresbiteral ortodox român.

Gregoriu Pleșoșu
protopresb.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Octoihul-mare
cu litere latine.

Prețul 30 coroane.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Călindarul arhidiecezan

pe anul 1915

cu řematismul autentic al bisericei ortodoxe rom. din Ungaria și Transilvania. Partea literară conține lucrări foarte interesante.

Prețul 80 fil, plus porto poștal 20 fil.

La Librăria arhidiecezană, Sibiu, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot acelaș și în dos, foile aurite, cu copciu, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Acelaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copciu, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceeaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copciu, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copciu, cu cutie de păstrat **85 cor.**

Evangelia legată în piele rosie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copciu **25 cor.**

La Librăria arhidiecezană în Sibiu,
se află de vânzare:

ALBUM

de

brodării și țesături românești.

Compus și editat

de

Minerva Cosma.

Prețul 16 cor.

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidiecezană, Sibiu.

Archibald, *Impresii de Călătorie*, note de om născut. Prețul cor. 2-50. + 20 fil. porto.

Beldor A., *Dare de sămăd* asupra misiunii literare pedagog. din anul școlar 1912/13.

Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Bunea Dr. A., *Incercare de Istoria Românilor* până la anul 1382. Scriere postumă cu un Portret foarte bine reușit al autorului. Prețul 5 cor. + 20 fil. porto.

Caragiale I. L., *Teatru*, opere complete.

Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Cartea Verde, textul tractatului de pace dela București 1913. Prețul cor. 1-50.

+ 20 fil. porto.

Cazabani A., *Între Femeie și pisică*, novele.

Prețul cor. 1-50. + 20 fil. porto.

Chiriacu M. I., *Grănicerul*, novele. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Coșbuc G., *Fire de Tort*, poezii. Ediție nouă cu 100 pagini mai mare decât ediția anterioară. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.

Diamandy G., *Chemarea Cadrului*, poveste vitejască în 3 acte. Prețul cor. 1-50. + 10 fil. porto.

Drăgescu Dr. I., *Pro patria. Povestire despre începutul și menirea neamului românesc*. Prețul 3 cor. + 30 fil. porto.

Duliu P., *Gruia lui Novac*. Epopee alcătuită din căntecile de vitejie ale poporului român. Cu ilustrații de A. Murnu. Ed. simplă cor. 1-50, ed. de lux cor. 2-50. + 20 fil. porto.

Eroii Noștri, pagini alese din istoria neamului. 3 broșuri à 30 bani. Broșura I conține: Răsboiele între Români și Daci. Broșura II conține: Dacia sub Traian. Broșura III conține: Muntenia și Moldova, întâiale lupte cu Ungurii. Broșurile acestea sunt scrise pe înțelesul poporului. Porto 10 fil.

Farago Elena, *Din taina vechilor Răspândii*, poezii. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Filipescu N., *Discursuri politice*, publicate de N. Pandelea. Vol. I. 1888—1901.

Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.

Flaubert G., *Salambo*, roman. Tradus de Ludovic Dauș. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Galaition G., *Bisericuța din Răzoare*, novele și schițe. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Ghica Ioan, *Pământul și Omul*, ilustrat.

Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Goethe, *Faust*, tragedie. Traducere în versuri de Ion Gorun. Prețul 1 coroană. + 10 fil. porto.

Hamat Alexiu, *Noua lege militară*. Extras din lege și tâlcuirea ei. Prețul 2 cor. + 10 fil. porto.

Herz A. de, *Bunicul*, comedie în 3 acte. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Hodoș E., *Frumoasa din Nor*, și alte poezi. Prețul cor. 2-50. + 20 fil. porto.

Hodoș Z., *Masă ieftină*, gătirea mâncărărilor de dulce și de post. Rețete de Bucate simple și bune. Prețul cor. 1-20. + 10 fil. porto.

Horia-Petra-Petrescu, *Văduvioara* și alte șase monologe pentru bărbați și dame tinere. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

In Teava lui Vlaicu. Prinos pomenirei lui Aurel Vlaicu. Prețul 80 fil. + 5 fil. porto.

Ionescu Șisești G., *Călător*. Prețul cor. 1-50. + 10 fil. porto.

Iorga N., *Note de Drum*. Prețul cor. 1-25 + 10 fil. porto.

Iorga N., *Istoria Statelor Balcanice în epoca modernă*, Lecții tinute la Universitatea din București. Prețul cor. 3-50 + 30 fil. porto.

Irimescu Căndea I., *Pe durmurile Cadrelor*, impresii și note. Prețul cor. 1-50 + 10 fil. porto.

Katargiu B., *Discursuri Parlamentare 1859-1862*. Prețul 3 cor. + 20 fil. porto.

Lazar Stefan, *Floarea Betulie*, roman din epoca Asiro-Babiloniană. Traducere autorizată de Alexandru Ciura. Prețul cor. 1-80. + 10 fil. porto.

Lecca Haralamb G., *Din Dunăre în Balcani*. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.

Legea pentru Curtea de Casătună și de Justiție. Prețul 2 cor. + 30 fil. porto.

Locusteanu P., *Suntem Nebuni*, schițe umoristice. Prețul cor. 1-50. + 10 fil. porto.

Lovinescu E., *Aripa morței*, roman. Prețul cor. 1-80. + 10 fil. porto.

Lupș Dr. I., *Şaguna și Eötvös*, conferință în sală festivă a gimnaziului din Brașov la 6 Decembrie 1913 și la "Asociația unea" din Sibiu la 8 Decembrie 1913. Prețul 50 fil. + 5 fil. porto.

Minușcu I., *De vorbă cu mine insu-mi*, poezii, cu desenuri de Iser. Prețul 3 cor. + 10 fil. porto.

Moldovan S., *Ardealul II*, înțuturile de pe Murăș. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Mureșanu Iacob, 1812-1887 *Album Comemorativ*. Prețul cor. 3-50. + 20 fil. porto.

Murnu